

Datum
2017-02-14

Erik Thornström
08-677 27 08
erik.thornstrom@energiforetagen.se

Finansdepartementet

103 33 Stockholm

E-post: fi.registrator@regeringskansliet.se

Kopia till: Miljö- och energidepartementet
Energienheten

Remiss av betänkandet Skatt på finansiella transaktioner (SOU 2016:76), dnr Fi2016/03980/S1

Energiföretagen Sverige ger röst åt omkring 400 företag som producerar, distribuerar, säljer och lagrar energi. Energibranschen investerar omkring 30-35 miljarder kronor årligen. Med rätt förutsättningar kan vi fortsätta trygga energileveranserna till hushåll, företag och samhälle - varje sekund, året om - samtidigt som vi driver på den förändring som möjliggör framtidens energisystem. Vårt mål är att; utifrån kunskap, en helhetssyn på energisystemet och i samverkan med vår omgivning, utveckla energibranschen – till nytta för alla.

Sammanfattning

Energiföretagen Sverige avstyrker förslaget till finansskatt mot bakgrund av att:

- förslaget inte är neutralt utan beskattningen påverkas i hög grad av hur ett företag är organiserat legalt sett och av om finansiella tjänster köps inom landet eller i ett annat land,
- det finns stora osäkerheter kring att fastställa skattskyldighetens omfattning,
- begreppet skälig grund är svårtillämpat gällande vilka lönekostnader som ska omfattas då energiföretagen åläggs omvänd bevisbörda – hela den sammanlagda lönekostnaden är beskattningsbar om den skattskyldige inte visar att endast en del av lönekostnaden är hänförlig till finansiell omsättning,
- förslagets omfattning är alldeles för bred och träffar verksamheter som inte har en sådan skattefördel som hävdas, som t.ex. Sveriges energiföretag,
- negativ påverkan uppstår på den nordiska elmarknadens funktionssätt genom att den finansiella handeln får betydligt högre kostnader som kommer försämrå likviditeten,
- konsekvensanalysen är bristfällig.

Mot denna bakgrund bör det, enligt Energiföretagen Sveriges uppfattning, om förslaget ändå genomförs införas begränsningsregler som i första hand begränsar regelverket till att endast omfatta den finansiella sektorn, dvs. bank- och försäkringsverksamhet. I andra hand bör begränsningsregler införas med en lägsta beloppsgräns, som innebär att företag med mindre volymer av finansiella transaktioner inte omfattas av skatten.

Inledning

Utredningens uppdrag har varit att ta fram ett förslag till en skatt på finanssektorn, som minskar den skattefördel som sektorn kan antas få till följd av att omsättning av finansiella tjänster har undantagits från mervärdesskatt.

Skatten ska vara lätt att tillämpa och inte kunna kringgås. I det ligger att skatten ska vara rättssäker samt därtill tydlig och enkel för skattskyldiga att förstå, beräkna och betala och för Skatteverket att kontrollera, administrera och driva in. Vidare ska skatten utformas så att risker för skatteundandragande minimeras och dubbelbeskattningssituationer undviks. Detta skapar förutsättningar för att skatten ska uppfattas som legitim.

I uppdraget ingår även för utredaren att redovisa offentligfinansiella och andra effekter av förslaget. I detta ligger att utredaren ska göra en bedömning av de samhälls-ekonomiska effekterna av förslaget, särskilt effekterna på konkurrensen mellan företag i olika sektorer och mellan svenska och utländska företag, effekterna på försäkrings- och kreditgivning till företag och privatpersoner samt incidensen av förslaget. Även effekter på företagens administrativa börda ska belysas.

Förslaget

Utredningen föreslår en finansiell verksamhetsskatt för att minska mervärdesskattefordelen i den finansiella sektorn. Skattskyldig till finansiell verksamhetsskatt blir den som inte är mervärdesskattskyldig för omsättning av finansiella tjänster av den anledningen att omsättningen har undantagits från mervärdesskatteplikt enligt 3 kap. 9 eller 10 § i mervärdesskattelagen (ML).

Förslaget föreslås därmed i praktiken omfatta alla verksamheter med finansiella transaktioner. Exempelvis kommer industriföretag som bedriver koncernintern utlåning träffas av skatten enligt huvudregeln, dvs. det är inte bara finansbranschen som sådan som kommer att drabbas av skatten. Det betyder att i storleksordningen 300 000 svenska företag kan komma beröras av skatteförslaget.

Som framgår av utredningens konsekvensanalys bedöms nära 2 procent av produktionsvärdet i kategorin där energiförsörjning ingår bestå av användning av finansiella tjänster. Eftersom även energibranschen i betydande omfattning därmed skulle beröras av den föreslagna skatten önskar vi yttra oss över rubricerat betänkande.

Synpunkter

Förslaget behöver avgränsas till företag med större volymer finansiella transaktioner

Energiföretagen Sverige anser att förslaget är alldeles för brett och omfattar alldeles för många verksamheter med små volymer av finansiella transaktioner. Förslaget är heller inte neutralt utan beskattningen påverkas i hög grad av hur ett företag är organiserat legalt sett och av om finansiella tjänster köps inom landet eller i ett annat land.

Förslaget borde begränsas till företag vars väsentliga del av omsättningen undantas enligt 3 kap 9-10 ML. Ur rättssäkerhetssynpunkt är det också önskvärt med en tydligare definition av vad som utgör finansiella tjänster och försäkringstjänster. Det behöver därmed införas begränsningsregler som i första hand begränsar regelverket till att endast omfatta den finansiella sektorn, i andra hand innebär att företag med mindre volymer av finansiella transaktioner inte omfattas av skatten. Det bör finnas ett omsättningsbaserat

undantag för mindre finansiella verksamheter, t.ex. där den finansiella verksamheten utgör mindre än 5 procent av den totala omsättningen. Det är inte minst angeläget för att begränsa den administrativa bördan hos både företag och Skatteverket.

Vi delar inte utredningens uppfattning att EU:s statsstödsregler skulle förhindra att vissa begränsningsregler införs, t.ex. finns undantag för så kallade stöd av mindre betydelse liksom gruppundantag. Detta måste utredas vidare i det fortsatta beredningsarbetet. En lämplig nivå på ett fribelopp bör också införas och ligga på ca 5 miljoner kronor av beskattningsunderlaget och som årligen indexuppräknas utifrån pris- och lönekostnadsutveckling.

När det gäller definitionen av finansiella tjänster och försäkringstjänster regleras detta i dag i princip av två paragrafer i momslagen. Det framgår av utredningen finns det många olösta frågor kring vad som utgör finansiella tjänster/försäkringstjänster, vad som utgör förmedling av dessa tjänster och vilka tjänster som faller utanför respektive innanför momsstiftningens tillämpningsområde. Det är angeläget att detta klargörs i ett fortsatt beredningsarbete med förslaget.

Elhandelsverksamhet bör inte omfattas av den föreslagna finansskatten

Förslaget innebär att svenska elhandelsbolag blir dubbelbeskattade genom att de i praktiken behöver betala "moms" två gånger på samma energi (dvs. moms och finansskatt). Om ett elhandelsbolag exempelvis har elleveranser på fastprisavtal betalar de moms på den fysiska elen som handlas på elspotbörsen Nord Pool. Om en finansskatt infördes skulle de i praktiken behöva betala "moms" (i form av finansskatt) en gång till när man köper prissäkring för samma el på terminsbörsen Nasdaq Commodities. Denna extra kostnad skulle sannolikt behöva föras vidare direkt till elkunderna.

En finansskatt för svenska energibolag skulle motverka det viktiga europeiska regelverket EMIR (European Market Infrastructure Regulation). För att undvika "dubbel moms" (dvs. moms och finansskatt) skulle energibolag behöva sluta handla finansiella kontrakt och börja handla fysiska terminer på en mindre transparent OTC-marknad. Detta skulle motverka själva syftet med EMIR, som inrättats för att få så stor del av handeln som möjligt att bli clearad, dvs. handlas på reglerade marknadsplatser och som rapporteras till transaktionsregister.

Finansskatten skulle därmed också riskera slå sönder den nordiska elmarknadsmodellen med ett systempris som fungerar som benchmark för hela Norden. Detta skulle fragmentera den redan begränsade likviditeten ytterligare som i sin tur skulle betyda högre priser för elkunder. Dålig likviditet ger högre kostnader för att handla.

Energiföretagen Sverige anser mot denna bakgrund att elhandelsverksamhet bör undantas från den aktuella finansskatten för att inte negativt påverka den nordiska elmarknadens funktionssätt.

Beräkningsgrunden för beskattningsunderlaget behöver förenklas

Energiföretagens omsättning baseras i huvudsak på försäljning av el och värme. Den finansiella verksamhet som kan komma ifråga består av så kallad treasury- och tradingverksamhet och i förekommande fall av försäkringsverksamhet. Utredningen föreslår en omvänd bevisbörda av företagen för att företagens hela löneunderlag inte ska omfattas av finansskatten. En administrativt betungande process åläggs företagen för att bevisa en fördelning av skatteunderlaget enligt så kallad skälig grund. Det föreligger en stor osäkerhet kring hur en sådan fördelning ska göras.

Energiföretagen Sverige anser att det är anmärkningsvärt att Skatteverkets förslag till en betydligt enklare utformning av beskattningsunderlaget inte utretts vidare. Genom att som Skatteverket föreslagit att endast omsättning till slutlig konsument skulle omfattas skulle skatteregelverket kunna förenklas betydligt och därmed tydligare avgränsas till den primära målgruppen för den föreslagna skatten. Uppdragets mål att skatten ska vara lätt att tillämpa och inte kunna kringgåas kan inte anses uppfyllt.

Skattesatsen bör läggas på en lägre nivå för att minska påverkan på svenska företags konkurrenskraft

Energiföretagen Sverige anser att den föreslagna skattenivån på 15 procent på finansiella transaktioner är mycket hög i en internationell jämförelse med länder i vårt närområde som t.ex. Norge där nivån föreslås till 5 procent för en motsvarande skatt. En så hög skattesats som föreslås skulle därmed negativt påverka svenska verksamheters konkurrenskraft med viktiga konkurrentländer. I och med pågående allt högre grad av digitalisering av finansiella tjänster riskerar därmed förslaget innebära en betydande utflyttning av svenska arbetstillfällen till länder med ingen eller lägre finansiell verksamhetsbeskattning. Detta skulle även kunna bli fallet i många svenska energibolag som ingår i internationella koncerner där finansiell verksamhet lätt kan flyttas till andra länder.

Konsekvensanalysen är bristfällig

Konsekvensanalysen är bristfällig vad gäller ekonomisk påverkan för de som förbrukar de aktuella tjänsterna och för de som blir skattskyldiga och därmed sannolikt även en överbeskattning. De faktiska konsekvenserna av förslaget är svåranalyserade men vi bedömer trots detta att skatteuttaget kommer att bli högre än vad som antagits i utredningen om förslaget genomförs.

Pernilla Winnhed

VD, Energiföretagen Sverige